

9. The _____ of the district shall be its Chairman.
 - a) Collector
 - b) King
 - c) Minister
 - d) Governor
10. The District council shall meet as and when necessary but not less than _____ meetings shall be held every year.
 - a) Two
 - b) Five
 - c) Three
 - d) One
11. If a complaint is admitted, a copy is sent to _____ party by District Forum.
 - a) Current
 - b) New
 - c) Past
 - d) Opposite
12. Where under a contract of sale the property in the goods is transferred from a seller to the buyer, the contract is called _____.
 - a) Purchase
 - b) Reciprocal
 - c) Sale
 - d) Implied
13. _____ is an exclusive right given by law for a certain term of years to an author, composer, etc. to print, publish and sell copies of his original work.
 - a) Trademark
 - b) Copyright
 - c) Patent
 - d) Design

Q. 2) Write Short Note (Any 3) (15)

1. Types of Goods
2. Essentials of Offer
3. Characteristics of Negotiable Instruments
4. Types of Contract
5. Caveat Emptor

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2) (20)

1. Define cheque. In what way does a cheque differ from a Bill of Exchange?
2. How is a contract of Sale Made?
3. State the salient features of Consumer Protection Act.
4. What are the characteristics of Copyright?

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one) (15)

1. What is Consent? When is Consent said to be free? What is the effect of such flaws on the nature of Contract?
2. Who are the parties to Negotiable Instruments? Elaborate.
3. Who is an unpaid seller? What are the rights of an unpaid seller?

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १ खालीलप्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. हुंडी किंवा धना देश काढणा-या व्यक्तिला -----म्हणतात.
अ) प्राप्तकर्ता ब) स्वीकर्ता
क) आदेशक ड) विक्रेता
२. जेव्हा पक्षकार अनुषंगिक वचनांची कार्यवाही करारातील अटीनुसार करतात, तेव्हा अशी करारमुक्ती -----
----ने झाली असे म्हणतात.
अ) करारभंग ब) कार्यवाहीने
क) अपेक्षेनुरूप करारभंग ड) परस्पर संमतीने
३. -----हा धारक असून, तो सद्विश्वासाने आणि मूल्यासाठी ची परिपक्व होण्यापूर्वी दस्त घेतो.
अ) आदेशक ब) स्वीकर्ता
क) धारक ड) यथाविधीधारक
४. -----म्हणजे वस्तु स्थितीचे खोटे निवेदन.
अ) अयोग्य प्रभाव ब) दडपशाही
क) चुकीचे प्रतिनिधीत्व ड) चूक
५. -----माल हा असा माल असतो की जो करारकरते वेळी विक्रेत्याच्या ताब्यात नसतो परंतु असा माल भविष्यातील विशिष्ट दिवशीतो प्राप्त करतो, बनवतो किंवा उत्पादित करतो.
अ) संभाव्य ब) विशिष्ट
क) भावी ड) परिपक्व
६. दरोडा घालण्या संबंधीचा करार किंवा करारनामा हा-----करार असतो.
अ) पैजलावण्याचा ब) बेकायदेशीर
क) वरवरचा ड) वर्ज्यनीय
७. माल विक्री करार जर----- होत असेल तर तो माल वर्णनाशी मिळता जुळता असणे हे गृहित असते.
अ) प्रतिफल ब) स्वीकृती
क) प्रस्ताव ड) वर्णन
८. -----म्हणजे ज्याचे नाव काही कारणा पूरते मंजुरी प्राप्त कर्ता किंवा पेटंटचा मालक म्हणून नोंदणी केली आहे अशी व्यक्ती.
अ) व्यवहार चिन्ह ब) पेटंटी
क) लेखाधिकार धारक ड) संकल्पना आरेखन करणारा
९. -----हा जिल्ह्याचा अध्यक्ष असतो.
अ) जिल्हाधिकारी ब) राजा
क) मंत्री ड) गव्हर्नर
१०. जिल्हाग्राहक परिषदेच्या बैठका जेव्हा गरजअसेल तेव्हा घेता येतील, परंतु कमीत कमी वर्षातून -----

--घेणे आवश्यक असते

अ) दोन

ब) पाच

क) तीन

ड) एक

११. जेव्हा तक्रार जिल्हा मंचाकडे दाखल केली जाते तेव्हा त्याची प्रत -----पक्षा काराला पाठविली जाते

अ) सध्याच्या

ब) नवीन

क) गत

ड) विरुद्ध

१२. जेव्हा एखाद्या विक्री करारामध्ये विक्रेत्याकडून ग्राहकाकडे चल मालमते चेहस्तांतर होते तेव्हा ----- झाली असे म्हणतात.

अ) खरेदी

ब) परस्पर पूरक

क) विक्री

ड) सूचक

१३. लेखक, संगीत- रचनाकार इत्यादींना छपाई, प्रकाशन आणि मूळकामाच्या प्रतीची विक्री करण्याचे अधिकार कायद्याने ठराविक कालावधीसाठी दिलेला हक्क म्हणजे-----.

अ) व्यापार चिन्ह

ब) लेखाधिकार

क) पेटंट

ड) संकल्पना आरेखन

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

१. मालाचेप्रकार
२. प्रस्तावातील आवश्यक बाबी
३. पराक्राम्य दस्त ऐवजाची वैशिष्ट्ये
४. करारांचे प्रकार
५. खरेदीदार सावधान तत्व(Caveat Emptor).

प्र. ३) खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. धनादेशाची व्याख्या द्या. हुंडीपेक्षा धनादेश कोणत्या बाबतीत वेगळा असतो?
२. विक्री करार कसा तयार होतो?
३. ग्राहक संरक्षण कायद्याची ठळक वैशिष्ट्ये सांगा.
४. लेखाधिकाराची वैशिष्ट्ये कोणती?

प्र. ४) खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

१. संमती म्हणजे काय? मुक्त संमती केव्हा म्हटले जाते? संमती मध्ये अस्तित्वात असलेल्या दोषांची चर्चा करा. स्वाभाविक करारात अशा दोषांमुळे काय परिणाम होतो?
२. चलनक्षम दस्त ऐवजातील व्यक्ती कोणत्या? विस्तृत करा.
३. अदत्त विक्रेता कोणअसतो? अदत्त विक्रेत्याचे हक्क कोणते?
